

Preventivní program 2025 / 2026

Základní škola a mateřská škola, Citonice, okres Znojmo, příspěvková organizace, 671 01, Citonice 100

Při jeho tvorbě byla brána na zřetel také Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy na období 2005-2008 a 2009-2012 a Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)

Údaje o škole, školském zařízení

Název školy, školského zařízení (dále jen ŠZ)	Základní škola a mateřská škola Citonice, okres Znojmo, příspěvková organizace
Adresa školy, ŠZ	Citonice 100
Jméno ředitele	Mgr. Jana Nečesalová
Telefon	515 236 325
Fax	515 236 325
E-mail	info@skolacitonice.cz

Školní metodik prevence

Jméno, příjmení, titul	Marcela Popelková, Mgr.	
Datum narození	25.4.1974	
Aprobace	Angličtina pro 1. stupeň	Délka pedagogické praxe: 25 let
	ČJ/RJ pro 3. stupeň	
Kontaktní telefon	775 449 950	
E-mail	m.popelkova@centrum.cz	
Konzultační hodiny (den, hodina)	čtvrtek 7:00 – 7:30 hod.	

1. Sociálně-emoční klima školy

Základní škola v Citonicích je zařízením vzdělávání nacházejícím se v Jihomoravském kraji. Škola poskytuje základní vzdělání pro žáky prvního stupně, což zahrnuje žáky od prvního do pátého ročníku. Naše škola klade důraz na podporu celkového rozvoje žáků včetně jejich fyzického, duševního a sociálního zdraví.

2. Analýza výchozí situace:

- **Žáci prvního stupně** jsou ve věku, kdy je důležité rozvíjet základní dovednosti pro životní dovednosti a sociální kompetence.
- **Sociální a emocionální dovednosti** jsou klíčové pro vytvoření pozitivního a bezpečného prostředí ve škole a prevenci šikany.
- **Zdravá strava a pohyb** jsou základními aspekty pro zdravý vývoj dětí.
- **Pocit sounáležitosti a týmovosti v souladu s individuálním přístupem ke každému jednotlivci, respektováním zvláštností dětí a jejich speciálních potřeb** jsou nezbytné pro fungování kolektivu.

Sociálně-emocionální klima školy přispívá k socializaci dítěte, kultivaci sociálních dovedností, utváření postojů, hodnot, umožňuje žákům i pedagogickým pracovníkům cítit se ve škole bezpečně a komfortně, nabízí otevřenou komunikaci a důvěru. Klima školy hodnotíme za uplynulý školní rok 2023/2024 jako vcelku příznivé. Všichni třídní učitelé i ostatní pedagogové cílevědomě a systematicky pracují na pocitu důvěry mezi žáky samotnými, mezi žáky a dospělými, posilují ducha týmovosti, budují v dětech smysl pro fair play, přistupují k dětem individuálně a respektují jejich zvláštnosti a speciální potřeby.

3. Cíle programu:

1. **Podpora sociálních dovedností:** Rozvíjet dovednosti pro efektivní komunikaci, řešení konfliktů a spolupráci mezi žáky.
2. **Prevence šikanování:** Vytvořit školní klima, kde je nulová tolerance vůči šikaně a kde se žáci cítí bezpečně.
3. **Podpora zdravého životního stylu s důrazem na bezpečí při sportu a základy sebeobrany:** Předávat dětem informace o důležitosti zdravé stravy, bezpečného pohybu a praktické seznámení se základními prvky sebeobrany.

4. **Předcházení rizik online světa:** Klást důraz na prevenci kyberšikany, závislosti na online světě.

Ad 1. Podpora sociálních dovedností

Cílem je rozvíjet u žáků schopnosti, které napomáhají pozitivnímu soužití ve školním kolektivu a budování zdravých vztahů mezi vrstevníky i mezi žáky a pedagogy.

- Rozvoj komunikačních dovedností: vést žáky k otevřenému a asertivnímu vyjadřování názorů, k naslouchání ostatním a respektování jejich pohledů.
- Řešení konfliktů: učit žáky zvládat neshody nenásilným způsobem, rozpoznávat emoce vlastní i druhých a hledat kompromisní řešení.
- Podpora spolupráce: rozvíjet týmovou práci prostřednictvím skupinových aktivit, projektového vyučování a kooperativních her.
- Posilování empatie a respektu: podporovat v žácích schopnost vcítění a tolerance vůči odlišnostem (např. kulturním, sociálním, zdravotním).

Ad 2. Prevence šikanování

Cílem je vytvořit bezpečné, vstřícné a podporující školní prostředí, kde je systematicky předcházeno šikaně a v případě výskytu je účinně řešena.

- Budování pozitivního školního klimatu: podporovat přátelské vztahy, pocit sounáležitosti a vzájemného respektu.
- Nulová tolerance šikany: jasně formulovat pravidla chování a postupy školy při řešení případů šikanování, informovat o nich žáky, pedagogy i rodiče.
- Včasná identifikace rizik: školit pedagogy v rozpoznávání signálů šikany a posilovat spolupráci s metodikem prevence a dalšími odborníky.
- Zapojení žáků: vytvářet prostor pro aktivní roli žáků v prevenci (např. prostřednictvím třídních pravidel).

Ad 3. Podpora zdravého životního stylu s důrazem na bezpečí při sportu a základy sebeobrany

Cílem je motivovat žáky k aktivnímu, zdravému a bezpečnému způsobu života.

- Zdravá výživa: vést žáky k pochopení významu vyvážené stravy, pitného režimu a omezení nezdravých návyků (sladkosti, energetické nápoje apod.).
- Pohybová aktivita: podporovat pravidelný pohyb prostřednictvím sportovních akcí, školních turnajů, turistických a zážitkových aktivit.

- Bezpečnost při sportu: informovat o správném používání sportovních pomůcek, zásadách bezpečnosti a prevenci úrazů.
- Základy sebeobrany: umožnit žákům seznámit se s jednoduchými technikami sebeobrany a principy osobní bezpečnosti, zejména pro zvládání rizikových situací.

Ad 4. Předcházení rizik online světa

Cílem je posilovat digitální gramotnost žáků a zodpovědné chování v online prostředí.

- Prevence kyberšikany: učit žáky rozpoznávat a odmítat nevhodné chování na internetu, respektovat soukromí druhých a vědět, jak reagovat na útok či obtěžování.
- Zdravé používání digitálních technologií: vést k uvědomění si rizik nadměrného trávení času online (sociální sítě, hry, závislost) a podporovat vyvážený poměr mezi online a offline aktivitami.
- Ochrana osobních údajů: naučit žáky bezpečně zacházet s osobními informacemi a rozpoznávat potenciální nebezpečí (scamy, falešné identity, grooming).
- Spolupráce s rodiči: posilovat informovanost rodičů o aktuálních online trendech a rizicích, aby mohli dětem poskytnout odpovídající podporu a dohled.

Při řešení problémových situací jsou zainteresováni všichni učitelé, tzn. jednotliví třídní učitelé i vyučující, školní metodik prevence a výchovný poradce.

Pro tento školní rok 2025/2026 jsme si vytyčili cíl nadále prohlubovat vzájemnou spolupráci všech pedagogických pracovníků, pedagogů s rodiči. Dále posilovat zdravou sebedůvěru dětí, vyvářet pozitivní motivaci k zapojení se do školních i mimoškolních aktivit, předávat informace o bezpečném chování na internetu, sociálních sítích a při hraní počítačových her. Dalším úkolem je učit děti pracovat se stresem, zvládat nejrůznější stresové situace, umět si aktivně sám pomoci, případně se nebát o pomoc požádat. Případnou odbornou pomoc budeme vyhledávat u pracovníků PPP Znojmo, policie ČR, sociálních pracovníků OSPOD nebo dalších kompetentních orgánů.

Vyučující pedagogové postupují při řešení závažných jevů důsledně a jednotně, efektivně se snaží využívat spolupráce s rodiči – informovat je, pozvat je do školy ke společnému projednání vzniklé situace.

4. Spolupráce, komunikace rodiny a školy:

Zákonní zástupci jsou o dění ve škole průběžně informováni formou nástěnky u vstupních dveří, na webových stránkách školy, při pravidelných třídních schůzkách.

Učitelé nabízejí všem zákonným zástupcům možnosti individuální konzultace a vyzývají zákonné zástupce, aby tuto možnost využívali.

Zákonní zástupci mají možnost, po dohodě s pedagogem, návštěvy ve výuce.

Zákonní zástupci, žáci a pedagogové se setkávají při volnočasových aktivitách, dílnách pro děti i dospělé, při organizování besídek, školní akademie.

Jednotlivé případy řešíme neodkladně, citlivě, pořizujeme zápis dokumentující průběh vzniklé situace a návrh postupu řešení, vyvozujeme závěry a přijímáme výchovných opatření, telefonicky oznamujeme rodičům s domluvou osobní návštěvy školy, svoláváme mimořádné třídní schůzky.

Zpětnou vazbu získáváme od rodičů kromě jiného také prostřednictvím dotazníku spokojenosti, který podrobně vyhodnocujeme. (viz příloha)

5. Preventivní strategie respektuje věk dětí a odráží se v těchto předmětech:

-prvouka (1.-3. ročník), přírodověda (4.-5. ročník), informatika (4.-5. ročník), tělesná výchova (1.-5- ročník)

6. Způsob seznámení žáků s činností ŠMP a možnostmi pomoci.

- osobní představení v jednotlivých třídách
- seznámení žáků s konzultačními hodinami školního metodika prevence
- informační nástěnka pro žáky a rodiče – je umístěna u hlavního vchodu, žáci, jejich rodiče i pracovníci školy zde naleznou potřebné informace a kontakty z oblasti prevence sociálně patologických jevů
- schránka důvěry – je umístěna vedle informativní nástěnky, žáci do ní mohou vhazovat nejrůznější dotazy a svěřit se se svými problémy. Schránka důvěry je přístupná i na webových stránkách školy: www.skolacitonice.cz
- osobní konzultace o tématech jako je: násilí, nadávání, posmívání se, vyhrožování, šikana, alkohol, návykové látky, sexuální zneužívání, rasismus....

7. Způsob evidence

- veškeré projevy sociálně patologických jevů jsou neprodleně řešeny a je o nich vedena písemná dokumentace, která zahrnuje popis situace se všemi konkrétními údaji a způsob řešení případu
- tato dokumentace je uložena u ředitele školy

Výchozími a závaznými materiály jsou následující dokumenty:

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010–28 a č. j. 21149/2016
- Metodický pokyn ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních č. j. MSMT – 22294/2013-1
- Zákon č. 65/2017 Sb. O ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek
- Zákon č. 167/1998 Sb. O návykových látkách a o změně některých dalších zákonů

Tyto materiály jsou k dispozici u metodika školní prevence, který upozorní všechny pedagogické pracovníky na nutnost jejich znalosti.

8. Závěrečné informace

- zpracovala: Mgr. Marcela Popelková – metodik školní prevence
- schválila: Mgr. Jana Nečesalová – ředitel školy
- seznámení pedagogů školy s MPP – materiály celoročně k dispozici ve sborovně

9. Roční plán školních akcí

Název programu, akce, aktivity	Období plánované realizace	Ročníky	Realizátor
Ovoce do škol	září–červen	1.-5. ročník	Fa Bovys
Obecní knihovna	říjen	1.-5. ročník	p. Růžičková
Divadlo Polárka Brno	22.10.2025		
Zájmové útvary: Taneční kroužek Dramatický kroužek Kroužek logiky a deskových her ŠD Výtvarný kroužek ŠD	říjen–květen	1.-5. ročník	p. Příbylová Tereza p. Tereza Vaculová p. Hana Kašparová p. Galko Simona
Informační nástěnka	září–červen	1.- 5. ročník	p. Freyová
Schránka důvěry	září–červen	1.-5. ročník	p. Popelková p. Nečesalová
Nástěnka metodika prevence	září–červen	1.- 5. ročník	p. Popelková
Plavecký výcvik	únor–duben	3., 4. roč.	Aquastart Znojmo

Vánoční besídka a Vánoční jarmark	listopad, prosinec	1. - 5. ročník	p. Nečesalová, p. Popelková, p. Freyová, p. Kašparová, p. Galko, p. Havlíková, p. Minaříková, p. Domiková
Divadelní představení – divadlo Znojmo	prosinec–květen	1. - 5. ročník	p. Nečesalová, p. Popelková, p. Freyová, p. Minaříková, p. Havlíková
Preventivní program zaměřený na sebeobranu	bude upřesněno	1. - 5. ročník	bude upřesněno
Preventivní program VZP Vzpouřa úrazům	19.9.2025	1.-5. ročník	VZP
Velikonoční jarmark	březen	1. – 5. roč.	p. Nečesalová, p. Popelková, p. Freyová, p. Kašparová, p. Galko, p. Havlíková, p. Minaříková, p. Domiková

Dopravní výchova	říjen–červen	2. -5. ročník	Bude upřesněno
Projekt „Poznáváme okolí“ papírna Želetice	3.října 2025	1.-5. ročník	p. Nečesalová, p. Popelková, p. Havlíková, p. Minaříková
Recyklohraní – ekologická soutěž	září–červen	1.-5. ročník	p. Popelková
Školní vlastivědný zájezd	květen nebo červen	1.-5. ročník	p. Nečesalová, p. Popelková, p. Freyová, p. Havlíková, p. Minaříková
Sportovní olympiáda (posilování fair play hry)	červen	1.-5. ročník	p. Nečesalová, p. Popelková, p. Freyová, p. Kašparová, p. Galko, p. Havlíková, p. Minaříková

Sportovní turnaj ve vybíjené (Citonice X Mašovice)	červen	Žáci ZŠ Citonice a ZŠ Mašovice	p. Nečesalová, p. Popelková, p. Freyová, p. Havlíková, p. Minaříková
Setkání seniorů (posílení mezigeneračních vztahů)	10. října 2025	1.-5. ročník	p. Nečesalová, p. Popelková, p. Freyová, p. Kašparová, p. Galko, p. Havlíková, p. Minaříková